

TEMARI DEL COS DE PROFESSORS D'ENSENYAMENT SECUNDARI
ORIENTACIÓ EDUCATIVA

1. Fonamentació psicològica i pedagògica del currículum. Aportacions de la psicologia i ciències de l'educació al disseny curricular en els seus diferents nivells.
2. Les capacitats com a objectiu de l'educació. Els seus diferents aspectes: valor intrínsec, valor propedèutic, caràcter funcional en relació amb la vida quotidiana.
3. Processos d'aprenentatge: condicionament, aprenentatge per observació, aprenentatges superiors, el processament de la informació, el paper de l'atenció i la memòria, les habilitats metacognitives.
4. El procés d'ensenyament i aprenentatge com a procés de construcció i d'interacció: elements interpersonals i elements didàctics. El paper mediador del professor.
5. Principis didàctics en el procés d'ensenyament i aprenentatge. Aprenentatge significatiu. El paper de les capacitats i coneixements previs. La personalització dels processos d'ensenyament-aprenentatge.
6. El desenvolupament en l'edat de l'educació infantil (I): desenvolupament social, motor i afectiu. Implicacions educatives.
7. El desenvolupament en l'edat de l'educació infantil (II): llenguatge i comunicació; el pensament perceptor - motor. Implicacions educatives.
8. El desenvolupament en l'edat de l'educació primària (I): desenvolupament social, motor i afectiu. Implicacions educatives.
9. El desenvolupament en l'edat de l'educació primària (II): llenguatge i comunicació; el pensament concret. Implicacions educatives.
10. El desenvolupament en l'edat de l'educació secundària (I): adolescència i joventut. Canvis que acompanyen la pubertat. Implicacions educatives.
11. El desenvolupament en l'edat de l'educació secundària (II): desenvolupament cognitiu; el pensament formal abstracte. Implicacions educatives.
12. Socialització i aprenentatge. L'escola com a institució socialitzadora: la transmissió en ella de pautes socials i valors. Tradició i patrimoni cultural a la transmissió educativa.
13. La dimensió moral de l'educació. Actituds i valors morals a través de les àrees del currículum. L'educació del raonament i del judici moral.
14. Educació per a la convivència i per a la pau. L'educació i el desenvolupament d'actituds cooperatives, democràtiques i cíviques.
15. Educació per a la igualtat. Educació no discriminatòria. Eliminació de prejudicis sexistes i racistes a l'escola.
16. Educació sexual i educació per a la salut. Prevenció de les drogodependències.
17. La tutoria com a element de la funció docent. Funcions del tutor a primària i a secundària. Aportacions de la psicologia i de les ciències de l'educació al desenvolupament d'aquestes funcions.
18. El procés de prendre decisions: com s'aprèn i com s'ensenya.

19. La maduresa vocacional i el projecte de vida. Aportació de la psicologia i la pedagogia a aquesta maduresa i projecte, principalment en l'adolescència.
20. Aspectes de la diversitat de condicions personals dels alumnes rellevants per a l'educació i l'aprenentatge: aptituds, motivació, estils cognitius, altres diferències individuals.
21. L'orientació com a activitat educativa. Principis bàsics comuns als diferents models d'orientació educativa. Les seves tècniques més utilitzades.
22. Presentació i desenvolupament d'un model concret d'orientació educativa, així com dels seus instruments i tècniques d'orientació.
23. L'organització del sistema d'orientació i suport a Espanya a les diferents Administracions educatives.
24. Funció assessora. Model d'intervenció.
25. L'orientació a l'educació secundària. Model d'intervenció i funcions.
26. L'assessorament individualitzat als alumnes: principis generals, models i tècniques.
27. Assessorament sobre itineraris educatius concordes amb les aptituds i motivació dels alumnes en l'educació secundària: optativitat. Modalitats de batxillerat, cicles de formació professional.
28. L'orientació professional i els processos de presa de decisió vocacional. Maduresa vocacional, autoconeixement i elecció d'estudis i professions.
29. Entrenament a la transició a la vida activa. Assessorament sobre estudis superiors en camps professionals concordes amb les aptituds, interessos i motivació dels alumnes.
30. Ensenyament d'habilitats bàsiques i hàbits d'autonomia principalment amb alumnes amb dèficits o disfuncions.
31. Programes d'ensenyar a pensar, d'aprendre: a aprendre principis comuns i panorama general.
32. Presentació i desenvolupament d'algun programa concret d'intervenció per aprendre a pensar.
33. Mètodes i tècniques de treball intel·lectual i el seu desenvolupament a primària i a secundària: principis generals i aplicació en àrees o àmbits específics.
34. L'enfocament preventiu dels problemes escolars i d'aprenentatge. Grups de risc i recursos compensatoris.
35. Anàlisi sistèmica de la institució escolar. L'escola com a sistema d'interaccions. L'enfocament sistèmic en la intervenció psicopedagògica: programes d'intervenció global.
36. Relació de teoria i pràctica en l'educació. La investigació educativa. El professor com a investigador de la seva pròpia pràctica. Principis i mètodes de la investigació a l'acció.
37. La pràctica educativa com a relació personal i com a pràctica tècnica i científica. La persona de l'educador, la tecnologia educativa i els mitjans didàctics.
38. Principis i models generals d'avaluació en educació. Les seves finalitats i els seus tipus. L'avaluació en el procés educatiu i en la presa de decisions curriculars.

39. Avaluació psicopedagògica: avaluació de la capacitat intel·lectual, de les aptituds bàsiques i d'altres característiques personals relacionades amb l'aprenentatge. Instruments i tècniques d'aquesta avaluació.

40. Avaluació del procés d'ensenyament: avaluació dels projectes curriculars, de la programació, dels materials curriculars, de les activitats educatives, de l'organització escolar.

41. Avaluació de l'aprenentatge: avaluació dels processos i dels resultats d'aprenentatge en els alumnes. Avaluació de la competència curricular.

42. Experimentació i innovació educativa. Problemes i estratègies en la introducció i difusió d'innovacions educatives a l'escola.

43. Dinàmica del grup classe. L'adaptació en medi escolar. Negociació de rols a l'aula.

44. La construcció de la intel·ligència i de la personalitat en la interacció social: el paper dels companys en l'experiència educativa i en l'aprenentatge.

45. El treball cooperatiu i la interacció social. Tècniques d'anàlisi i dinamització de grups.

46. L'educació especial: del model del dèficit al de necessitats educatives especials. Principis generals de la intervenció educativa en aquestes necessitats.

47. L'organització de l'educació especial: aules i centres específics; integració d'alumnes amb necessitats educatives especials a l'escola ordinària. Principis i mètodes de la integració escolar. Criteris d'escolarització.

48. Organització i modes de treball a l'aula amb alumnes amb necessitats especials. Actuacions específiques amb aquests alumnes.

49. Adaptacions curriculars: conceptes i principis generals. Adaptacions curriculars significatives per a alumnes amb necessitats educatives especials i les seves classes: accés al currículum; adaptacions metodològiques, en continguts, en avaluació.

50. La diversificació curricular: aplicacions dels articles 23 i 37 de la LOGSE. Objectius, àrees, continguts i criteris d'avaluació a les diversificacions curriculars.

51. Les persones amb retard mental: característiques del seu desenvolupament. Principis generals d'intervenció educativa i criteris per adaptar el currículum a aquests alumnes.

52. Dèficits sensorials: els seus tipus i avaluació. Sistemes de comunicació amb alumnes cecs i sords.

53. Intervenció educativa i adaptacions curriculars en alumnes cecs i ambllòpes.

54. Intervenció educativa i adaptacions curriculars en alumnes sords.

55. L'autisme i les alteracions de la comunicació en la infantesa i l'adolescència. Intervenció educativa davant d'aquests problemes.

56. Alteracions de comportament i conductes asocials en la infantesa. Programes de prevenció, intervenció i tractament davant de problemes de desenvolupament de la personalitat en l'educació infantil i primària.

57. Alteracions de comportament i conductes asocials en l'adolescència. Programes de prevenció, intervenció i tractament davant de problemes de desenvolupament de la personalitat en l'educació secundària.

58. Els alumnes amb disfuncions o dèficits motors. Barreres d'accés al currículum. Criteris per a l'adaptació curricular. Sistemes de comunicació alternativa.

59. Diferents ritmes d'aprenentatge: Alumnes lents per aprendre. Intervenció educativa.

60. Dificultats i problemes en l'adquisició del llenguatge parlat: intervenció educativa.

61. Dificultats i problemes en l'adquisició del llenguatge escrit: intervenció educativa.

62. Dificultats i problemes en els aspectes matemàtics bàsics i a les operacions elementals de càlcul: intervenció educativa.

63. Dificultats i problemes en l'adquisició i ús dels instruments lògics i matemàtics del pensament formal abstracte en l'adolescència: intervenció educativa.

64. Els alumnes superdotats. Possibilitats educatives que els ofereix el currículum en les diferents etapes. El treball educatiu amb aquests alumnes.

65. Formació professional y preparació per a la transició a la vida activa en alumnes que no assoleixen els objectius de l'ensenyament obligatori. Programes de Garantia Social.

66. El paper de la família en l'educació. Col·laboració de professors i pares en les distintes etapes educatives, principalment en l'educació infantil. Modes de treball amb els pares.

67. La col·laboració de mestres i pares d'alumnes amb necessitats educatives especials. Programes educatius formals per realitzar a la llar.

68. L'escola en el seu entorn: relació amb altres institucions socials, amb la ciutat. Peculiaritats de l'escola rural.